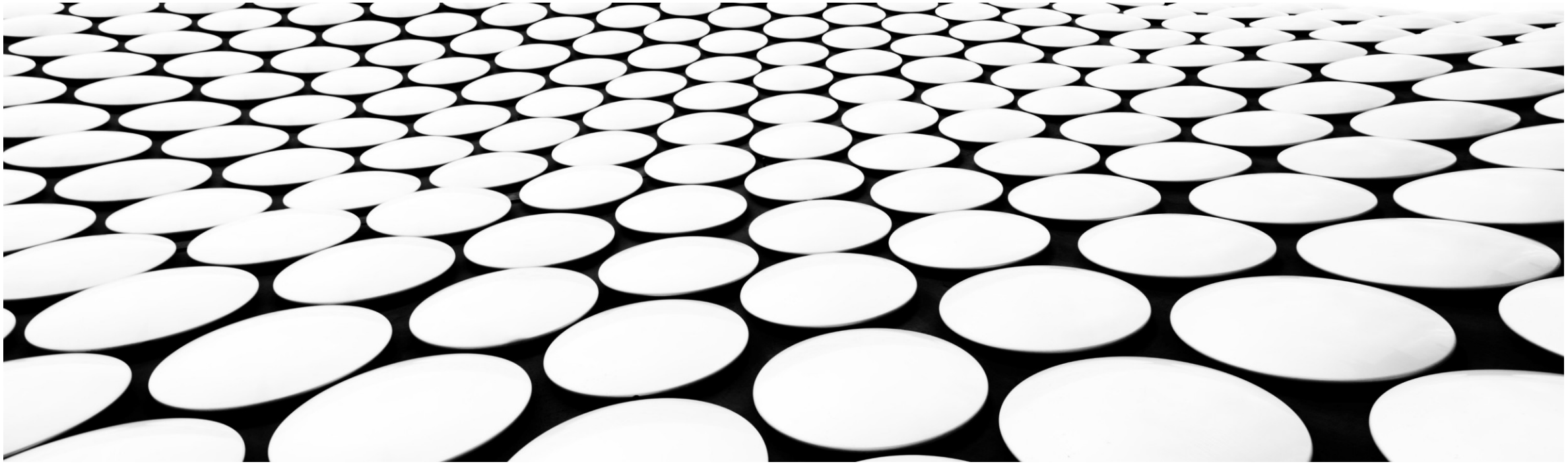
MARKETING VE ZDRAVOTNICTVÍ
03 – PACIENT JAKO ZÁKAZNÍK

ING. ŠTĚPÁN CHALUPA, PH.D.

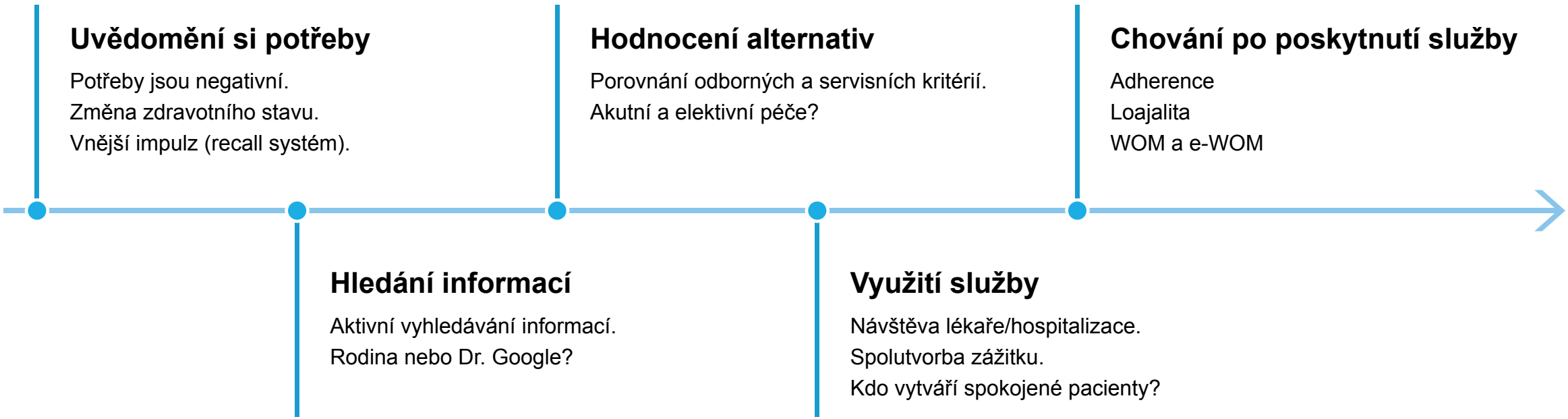
OBSAH PŘEDNÁŠKY

1. Je pacient zákazník?
2. Rozhodovací proces pacienta
3. Typologie pacientů
4. Faktory ovlivňující chování pacientů
5. Tržní prostředí

MŮŽEME VNÍMAT PACIENTA JAKO ZÁKAZNÍKA?

- **Zákazník** je schopný identifikovat svoji potřebu (need/want), vyhledat vhodné řešení této potřeby na základě porovnání dostupných alternativ a následně tuto potřebu uspokojit.
- **Pacient** …
  - Paternalistický model chování pacientů – pacient je příjemcem služby a podřizuje se autoritě.
  - Partnerský model chování pacientů – pacient zná své práva, má specifická očekávání a možnost volby.

ROZHODOVACÍ PROCES

TYPOLOGIE PACIENTŮ

- **Akutní péče**
  - **Minimální možnosti volby (ohrožení života nebo náhlé potíže).**
  - **Rozhodnutí je delegováno (záchranná služba/dostupnost zařízení).**
  - **Marketing je zaměřen na budování důvěry.**
- **Elektivní péče**
  - Chování výrazně ovlivněné osobními faktory.
  - Blízké (ne totožné) chování jako na komerčním trhu.

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ CHOVÁNÍ

- **Osobní faktory**
  - **Věk**
  - **Zdravotní gramotnost**
  - **Životní styl**
- **Psychologické faktory**
  - **Motivace k léčbě**
  - **Vnímané závažnost léčby**
  - **Předchozí zkušenosti**
- **Sociální faktory**
  - Vliv rodiny
  - Vliv referenční skupiny
  - Sociální status
- **Technologické faktory**
  - Používané technologie

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ CHOVÁNÍ

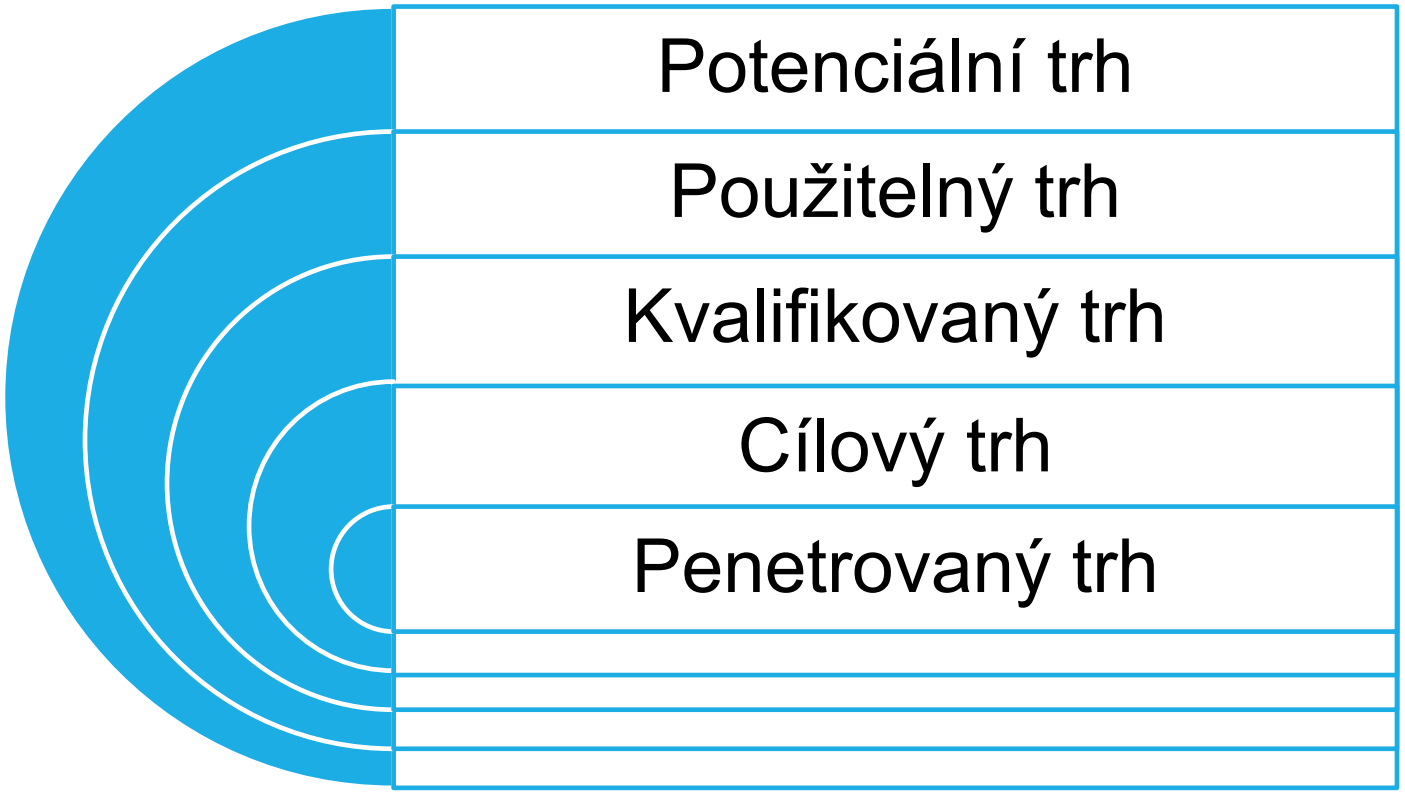
- **Rodinní příslušníci (pečující osoby)**
  - Pediatria
  - Geriatrie
  - Onkologie
- **Referrals (odesílající lékař)**
  - Vztah mezi praktickými lékaři a specialisty.
- **Pojišťovny**
  - Rozhodují o tom, co a kde bude proplaceno.

HEALTH BELIEF MODEL

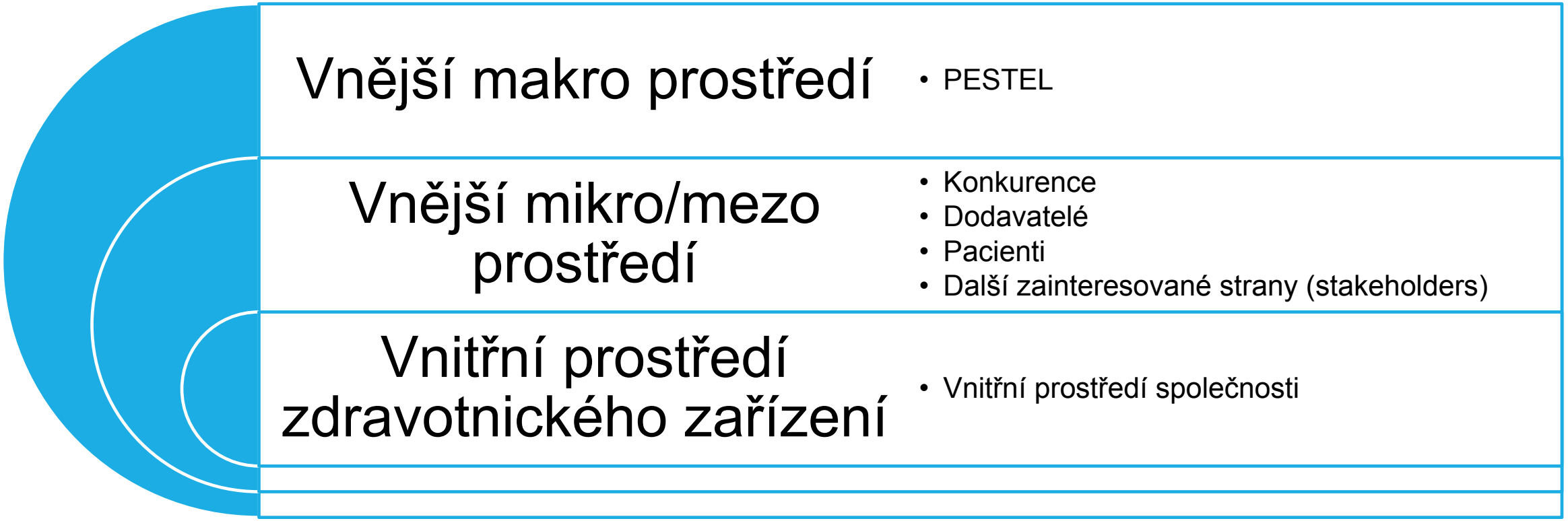
- **„Model přesvědčení o zdraví“, který vysvětluje, proč se lidí (ne)účastní preventivní péče, (ne)absolvují screeningy, (ne)dodržují péči.**
- **Předpoklad – lidé se aktivně starají o své zdraví pokud dojde k rovnováze mezi 6 pilíři.**
  - **Vnímání náchylnosti – jedinec si připouští, že se ho problém týká.**
  - **Vnímání závažnosti – jedinec vnímá následky nemoci.**
  - **Vnímaná opatření – jedinec důvěřuje léčbě.**
  - **Vnímané překážky – jedinec vnímá překážky (cena, čas, strach z bolesti, vedlejší účinky, sociální znevýhodnění)**
  - **Podněty k akci – akce, která vyvolá aktivní reakci.**
  - **Sebeúčinnost – přesvědčení, důvěra ve schopnost něco udělat/změnit.**

MARKETINGOVÉ PROSTŘEDÍ A TRH Z POHLEDU MARKETINGU

- **Ekonomické pojetí trhu – místo, kde se střetává nabídka s poptávkou.**
- **Marketingové pojetí trhu – skupina zákazníků, spotřebitelů.**

MARKETINGOVÉ PROSTŘEDÍ A TRH Z POHLEDU MARKETINGU

STAKEHOLDER MAPPING A JEHO PŘÍNOS

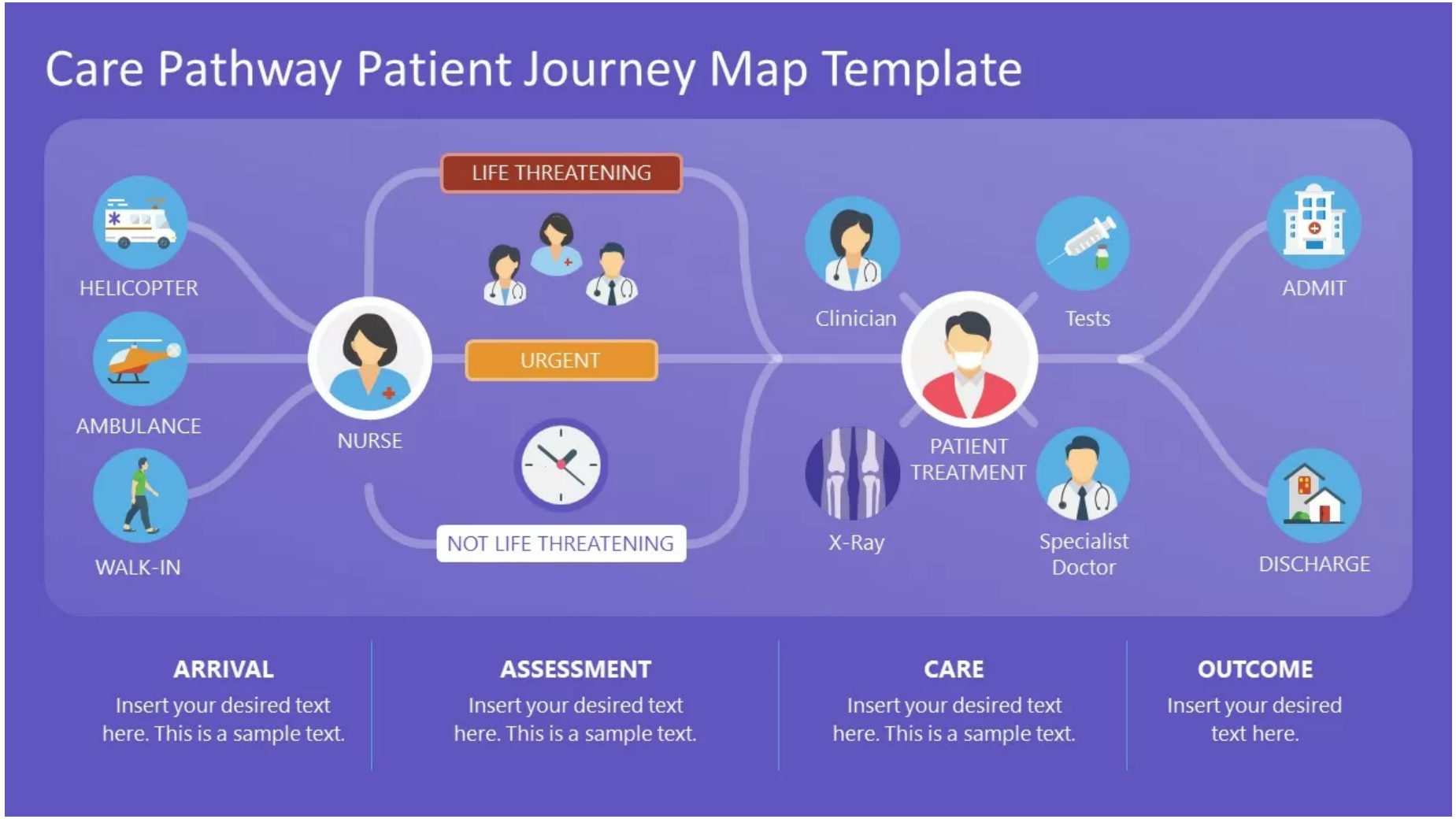
STAKEHOLDER MAPPING A JEHO PŘÍNOS

Kategorie stakeholderů	Klíčové subjekty	Marketingové implikace a význam pro organizaci
I. Primární (Interní a uživatelé)	Pacienti	Konečný příjemce služby. Zdroj příjmů (přímo či nepřímo). Cíl komunikačních kampaní a měření spokojenosti.
	Rodina a pečovatelé	Často rozhodují za pacienta (děti, senioři). Nutnost přizpůsobit komunikaci i jim (edukace, podpora).
	Zaměstnanci (Lékaři, sestry)	"Vnitřní zákazník". Jejich spokojenost a loajalita přímo ovlivňuje kvalitu péče a reputaci (brand ambassadors).
	Management a vedení	Stanovuje strategické cíle, budgety a vize. Rozhoduje o alokaci zdrojů na marketing.
II. Plátci a zřizovatelé (Ekonomické)	Zdravotní pojišťovny	Klíčový B2B partner. Marketing cílí na vyjednávání smluv, úhradové dodatky a bonifikace za kvalitu.
	Zřizovatelé (Stát, kraj, město)	Ovlivňují investice a strategické směřování (zejména u veřejných nemocnic). Důraz na dostupnost a veřejný zájem.
	Samoplátci	Zahraniční klienti, estetická medicína. Fungují na čistě tržních principech, vysoká elasticita poptávky.

STAKEHOLDER MAPPING A JEHO PŘÍNOS

Kategorie stakeholderů	Klíčové subjekty	Marketingové implikace a význam pro organizaci
III. Odborné a regulační okolí	Odesílající lékaři (Referrals)	Zásadní zdroj pacientů pro specializovaná pracoviště. Nutnost budování vztahů (B2B marketing, odborné semináře).
	Profesní komory (ČLK, ČLnK)	Garantují odbornost. Marketing musí být v souladu s jejich etickými kodexy a normami.
	Legislativní orgány (MZ ČR, SÚKL)	Tvůrci pravidel hry (regulace reklamy, léková politika). Nutnost compliance (dodržování předpisů).
IV. Tržní a společenské okolí	Pacientské organizace	Silní opinion leaders. Spolupráce s nimi zvyšuje důvěryhodnost a umožňuje přesnější cílení na specifické diagnózy.
	Dodavatelé (Pharma, Tech)	Partneři pro inovace a sponzoring edukativních akcí.
	Média a veřejnost	Formují image zařízení. Klíčová role PR a krizové komunikace v případě pochybení.
	Konkurence	Ostatní poskytovatelé. Nutnost diferenciace (odlišení se) na základě kvality, služeb či specializace.

PACIENT JOURNEY MAPPING

TÉMATA K DISKUZI

- **Spokojenost pacientů a finanční zdraví zdravotnického zařízení.**
- **Koncept „Empowered Pacient“.**
- **Dr. Google a kyberchondrie.**
- **Jak se mění rozhodovací proces pro LDN a domovy pro seniory?**

KONTROLNÍ OTÁZKY

- **Jaký je rozdíl mezi paternalistickým a partnerským modelem vztahu lékař-pacient a jak tento posun ovlivňuje marketingovou komunikaci?**
- **Definujte pojem "zdravotní gramotnost" a vysvětlete, jak nízká úroveň zdravotní gramotnosti ovlivňuje poptávku po preventivních programech.**
- **Vysvětlete rozdíl v nákupním chování pacienta v případě akutní péče (např. infarkt myokardu) a elektivní péče (např. laserová operace očí).**
- **Kdo jsou klíčoví stakeholdeři ovlivňující volbu zdravotnického zařízení kromě samotného pacienta? Uveďte příklady pro různé typy péče.**
- **Co vyjadřuje model Shared Decision Making (sdílené rozhodování) a jaké nároky klade na poskytovatele zdravotních služeb?**

MARKETING VE ZDRAVOTNICTVÍ

ING. ŠTĚPÁN CHALUPA, PH.D.

6.11.2026